

ТАВРІЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**СУЧАСНИЙ ФУНДАМЕНТ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ**

Частина II

2-3 червня 2017 р.

м. Київ

УДК 330.34(477)(063)
ББК 65.9(4Укр)011я43
С 91

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Горник Володимир Гнатович – директор Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, доктор наук з державного управління, доцент.

Кравченко Сергій Олександрович – завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, доктор наук з державного управління, доцент.

Клименюк Микола Миколайович – завідувач кафедри менеджменту та економічних відносин Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, доктор економічних наук, професор.

Путінцев Анатолій Васильович – в.о. завідувача кафедри фінансів та кредиту Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, кандидат економічних наук, доцент.

Царенко Оксана Вячеславівна – завідувач кафедри обліку та аудиту Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, доктор економічних наук, професор.

Шевченко Наталія Олександрівна – завідувач кафедри економіки та підприємництва Навчально-наукового інституту управління, економіки та природокористування Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського, доктор наук державного управління, доцент.

Сучасний фундамент розвитку національної економіки: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 2-3 червня 2017 р. – У 2-х частинах. – Київ: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, 2017. – Ч. 2. – 156 с.

ISBN 978-966-916-311-0

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на міжнародну науково-практичну конференцію «Сучасний фундамент розвитку національної економіки», яка відбулася на базі Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського 2-3 червня 2017 р.

**УДК 330.34(477)(063)
ББК 65.9(4Укр)011я43**

ЗМІСТ

НАПРЯМ 5. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ (ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ)

Нечипоренко В. В.

АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ 8

Олійник П. О.

АНАЛІЗ ПРИЧИН ТА РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ УКРАЇНИ
В КОНТЕКСТІ ВИРОБНИЧОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ДОНБАСУ 11

Степанюк Г. С., Дем'янів В. Р.

МОЖЛИВОСТІ ТА РИЗИКИ ПЕРЕДАЧІ СЕРВІСНИХ ФУНКЦІЙ
УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ НА АУТСОРСИНГ
В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ..... 15

Ткаченко О. С.

ШЛЯХИ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВІ.... 18

Химченко О. В.

АНАЛІЗ ФАКТОРІВ ТА ЧИННИКІВ ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ
ІНТЕНСИФІКАЦІЇ МОЛОЧНОГО СКОТАРСТВА.....21

Швець А. П.

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ
ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДІВНОЇ ГАЛУЗІ 23

НАПРЯМ 6. РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Біляєва О. В.

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ СФЕРИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ 26

Борейко В. І.

ДИСПРОПОРЦІЇ У РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ
ТА ШЛЯХИ ЇХ УСУНЕННЯ 29

Гарашук О. В., Куценко В. І.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ
СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ЯК ЧИННИКА ТА РЕЗУЛЬТАТУ
СТАЛОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНУ 33

Гораль Л. Т., Перевозова І. В., Шийко В. І.

ПРОБЛЕМИ ІСНУЮЧОГО МЕХАНІЗМУ ПЕРЕРОЗПОДІЛУ РЕНТНИХ
ПЛАТЕЖІВ НАФТОГАЗОВИХ ПІДПРИЄМСТВ МІЖ БЮДЖЕТАМИ 37

Іванова Т. В. ЕКОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВОГО УПРАВЛІННЯ БЕЗПЕЧНИМ РЕГІОНАЛЬНИМ РОЗВИТКОМ	41
Полякова Ю. В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНУ	44
Сивий М. Я. РЕСУРСНА БАЗА ПИЛЯЛЬНИХ СТІНОВИХ МАТЕРІАЛІВ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПЕРСПЕКТИВИ.....	47
Томашук І. В. РОЛЬ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	51
Трифонов О. Д., Головченко А. В. ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ УПРАВЛІННЯ ДОХОДАМИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ НА ПРИКЛАДІ ДНІПРОВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ.....	55
НАПРЯМ 7. ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	
Гулько Л. А., Гаділов Р. Р. СТАЛЕ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ, ЯК ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ЗМЕНШЕННЯ ДЕГРАДАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.....	58
Гулько Л. А., Казмірчук І. М. ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ІНСТИТУЦІОНАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	61
Косінський П. М. ІНСТРУМЕНТИ ТА МЕТОДИ ЕКОНОМІЧНОГО СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ПЕРЕРОБНИХ ВИРОБНИЦТВ НА БАЗІ ПРИРОДНО-РЕСУРСНИХ КОМПЛЕКСІВ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ	64
Лавейкіна Є. С., Текинюк І. Р. ОСОБЛИВОСТІ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ В РАЙОНАХ ТЕХНОГЕННО ЗАБРУДНЕНИХ ЗЕМЕЛЬ	67
Садченко Е. В. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ТРАДИЦИОННЫХ ФОРМ ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ	70
НАПРЯМ 8. ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА	
Аракелова І. О. ОСНОВНІ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ В УКРАЇНІ	74

Гоблик В. В. ПРОБЛЕМИ ГІРСЬКИХ РИНКІВ ПРАЦІ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ.....	76
Петров Д. О., Лободзинська Т. П. КОВОРКІНГ ЯК НОВИЙ ПІДХІД ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ	78
Серікова О. М. СОЦІАЛЬНИЙ КАПІТАЛ ЯК ІНСТИТУТ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ	80
Цвігун І. А. ВІДТВОРЕННЯ ДЕМОГРАФІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	83
НАПРЯМ 9. ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ	
Бритченко А. С. ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РИНКУ КОРПОРАТИВНИХ ОБЛІГАЦІЙ	88
Буряченко А. Є. ОЦІНКА ІНФРАСТРУКТУРНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІЙ.....	90
Власенко Л. О. ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ САМОСТІЙНОСТІ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ В КОНТЕКСТІ БЮДЖЕТНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	93
Каленюк Л. В. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ПДВ	96
Кінах Є. С. ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА СКЛАДОВІ ВИТРАТНОЇ ЧАСТИНИ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ	99
Корнєєв В. В. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРА УКРАЇНИ: НОВІ ПІДХОДИ	101
Новік О. І. ВПЛИВ ЧЛЕНСТВА В СОТ ТА ЄС НА ЗМІНИ В ЗАКОНОДАВСТВІ МИТНОЇ СПРАВИ УКРАЇНИ	105
Петрюк М. В. ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАЛЕЖНОСТІ МІЖ РОЗМІРОМ ДОХІДНОСТІ ВЕНЧУРНИХ ІСІ ТА РІЧНОЮ ЗМІНОЮ ВАРТОСТІ ЧИСТИХ АКТИВІВ...	108
Пластун О. Л. РОЛЬ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ФІКСАЦІЇ В ПОВЕДІНЦІ ІНВЕСТОРІВ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ	112

фондів в Україні не можуть слугувати реальним показником розвитку ринку венчурного капіталу в країні. Підтвердження припущення, що основними цілями таких фондів є акумулювання капіталу та оптимізації оподаткування, свідчить про непридатність існуючої моделі венчурного фінансування забезпечити процес розвитку аграрної галузі чи будь яких економічних процесів в цілому.

Нашу думку розділяють дослідники, вважаючи що основним завданням українських венчурних фондів є оптимізація оподаткування в частині звільнення від податку на прибуток. Податок на прибуток сплачують тільки учасники фонду після завершення його діяльності. Самі ж доходи фонду не є об'єктом оподаткування до моменту, поки вони знаходяться в активах фонду. Це дозволяє реінвестувати кошти в межах діяльності венчурного фонду без проміжного оподаткування.

Список використаної літератури:

1. Слободян О. Венчурні ІСІ – феномен спільного інвестування чи правова фікція. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://blog.liga.net/user/oslobodyan/article/7588.aspx>
2. Українська Асоціація Інвестиційного Бізнесу (УАІБ) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uaib.com.ua>
3. Мармоза А.Т. Теорія статистики. : навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2013.
4. Руденко В. М. Математична статистика. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012.
5. УАІБ: Аналітичний огляд діяльності ринку управління активами за 4 квартали та 2015 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/analituaib/publ_ici_quart.html

Пластун Олексій Леонідович

*доктор економічних наук,
професор кафедри міжнародної економіки,
Навчально-науковий інститут бізнес-технологій «УАБС»
Сумського державного університету*

РОЛЬ ФУНКЦІОНАЛЬНОЇ ФІКСАЦІЇ В ПОВЕДІНЦІ ІНВЕТОРІВ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ

На даний момент не існує єдиного підходу до пояснення поведінки фінансових ринків. Існуючі концепції суперечать одна одній і базуються на різних припущеннях. Протягом тривалого періоду часу домінуючою теорією була гіпотеза ефективного ринку. Фама (1965) наголошує, що ефективний ринок – це ринок, на якому через доступність інформації ринкова ціна активу відповідає його внутрішній вартості [1]. Але значна кількість протиріч цьому у

реальному житті призвели до появи альтернативних концепцій, зокрема так званої поведінкової теорії фінансових ринків. Поведінкові фінанси заперечують раціональність в поведінці інвесторів (що є базовою передумовою гіпотези ефективного ринку) і наводять низку емпіричних доказів цього.

Ірраціональність пов'язана з багатьма факторами. Окремі з них мають чисто психологічну природу, наприклад, страх, жадоба, надмірна самовпевненість тощо. Кожен з них може бути причиною нераціональної поведінки, і, як результат, утворенню на фінансових ринках цінових бульбашок, прояву надреакції, недореакції та багатьох інших аномалій.

Ще один психологічний аспект, який може вплинути на поведінку інвесторів це звички. Їх результатом є неможливість інвесторів змінити процес прийняття рішень навіть коли умови ситуації змінились. В академічній літературі такі випадки (типова реакція на знайому ситуацію) називають «функціональною фіксацією». Вперше цей феномен був зафіксований Іджирі та ін. (1966): «Люди інтуїтивно асоціюють вартість об'єкта через призму минулого досвіду і часто не розуміють, що вартість об'єкта визначається умовами, які склались у той чи інший момент часу і тому вона може суттєво відрізнятись від тієї, що була у минулому» [2].

Функціональна фіксація може виникати на всіх стадіях процесу прийняття рішень, починаючи від збору та обробки інформації і завершуючи остаточним рішенням. Більш детально про це можна дізнатись в роботі Гані та ін. (2009) [3].

Функціональна фіксація є прямим результатом звичок, які формуються із досвідом роботи, знайомством із технологіями, які використовуються в процесі прийняття рішень, персональних особливостей і характеристик, таких як стать, впевненість, особливості поведінки.

Ті, хто приймають рішення, формують шаблони розвитку певних ситуацій і тяжіють до ігнорування інформації, яка не відповідає цим шаблонам. Вони вважають, що відхилятися від раніше розроблених алгоритмів не варто (Гані та ін., 2009) [3].

Функціональна фіксація також виникає, коли особа не може думати по-іншому чи адаптуватись до змін. Неоднозначність ситуації також є важливим випадком, коли проявляється функціональна фіксація.

Іджирі (1967) підсумував основні причини функціональної фіксації:

- недостатність знань про зміни у методах бухгалтерського обліку;
- відсутність своєчасного зворотного зв'язку, який би дозволив особам зробити висновки щодо змін, які відбулись;
- відсутність очікувань щодо винагороди, реагування на події згідно із очікуваннями керівництва;
- реагування на інформацію згідно із сформованими звичками;
- рівень невизначеності навколо об'єкта [4].

Окремим випадком функціональної фіксації на фінансових ринках є неспроможність інвесторів змінювати свій процес прийняття рішень у відповідь на зміни у розрахунках, які проводяться на основі фактичних даних.

Досвід показує, що фінансові аналітики та інвестори повністю не адаптуються до змін, наприклад, у методах бухгалтерського обліку, що й впливає у кінцевому випадку на ринкове ціноутворення.

Феномен функціональної фіксації та врахування його наслідків широко досліджувався академічними колами. Дослідження показують, що інвестори схильні до функціональної фіксації, коли порівнюють фінансову звітність компаній, які використовують різні стандарти бухгалтерського обліку.

Ця ситуація описана в роботі Мея (1932): «Ми, бухгалтери, знаємо, як відрізняються методи обліку, наскільки вагомим є їх вплив на визначення розміру доходів компанії. Інвестори аналогічну значимість надають прибуткам компанії з однієї галузі економіки, не приймаючи до уваги як ці прибутки були розраховані і які методи при цьому використовувались» [5].

Подальший розвиток гіпотези функціональної фіксації здійснено в роботі Хенда (1990), який запропонував і протестував розширену гіпотезу функціональної фіксації. Згідно із його підходом інвестор може реагувати на певну інформацію у відповідності до положень гіпотези ефективного ринку (тобто як раціональний інвестор) або у відповідності до положень гіпотези функціональної фіксації [6].

Ймовірними рішеннями для подолання функціональної фіксації є:

- постійне навчання;
- використання відповідної форми подання інформації;
- поширення фінансової інформації, використовуючи цифрові технології звітності.

Отже існування функціональної фіксації може призвести до невірного ціноутворення на фінансових ринках. Тому інвестори, які розуміють реальну ситуацію в компанії без впливу на них функціональної фіксації можуть отримувати кращі результати в процесі купівлі-продажу фінансових активів ніж ті, які знаходяться під впливом функціональної фіксації. Функціональна фіксація може бути й однією з причин різних аномалій на фінансових ринках, наприклад, надреакції або недореакції.

Список використаної літератури:

1. Fama, E. F. 1965. «The Behavior of Stock-Market Prices» *The Journal of Business*, 38:1, 34-105.
2. Ijiri, Y., R. Jaedicke, and K. Knight. 1966. «The effects of accounting alternatives on management decisions.» *Research in Accounting Measurement*, 186-199.
3. Ghani, E., F. Laswad, S. Tooley, and J. Kamaruzaman. 2009. «The role of presentation format on decision-makers' behaviour in accounting.» *International Business Research* 2:1, 183-195.
4. Ijiri, Y. 1967. *The Foundations of Accounting Measurement*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall
5. May, G. 1932. «Influence of the depression on the practice of accountancy.» *The Journal of Accountancy* 54, 336-350.
6. Hand, J. 1990. «A test of the extended functional fixation hypothesis.» *The Accounting Review* 65:4, 740-763.

Плескун Інна Володимирівна
фахівець методичного відділу,
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

ПЛАТІЖНІ БЕЗГОТІВКОВІ РОЗРАХУНКИ: ВИЗНАЧЕННЯ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ТА ВПЛИВУ НА БАНКІВСЬКІ АКТИВИ

В сучасних умовах розвитку національної економіки важливе значення має стан банківської системи. Саме банки є одним із головних джерел інвестування фінансових ресурсів в економіку країни. Отже, у суспільстві існує колосальний запит на стратегічне бачення майбутнього, бачення шляху виходу з універсальної кризи країни і її банківської системи.

Упродовж останніх років вітчизняний банківський сектор періодично опиняється у загрозовій ситуації, що призводить до суттєвого погіршення фінансового стану банків або до банкрутства окремих з них. Станом на 1 квітня 2017 року в Україні функціонують 92 банки (із них: 38 – з іноземним капіталом) [1]. Однією з основних тенденцій, яка міститься в Комплексній програмі розвитку фінансового сектору України до 2020, схваленою Національною радою реформ 15 травня 2015 року, а також програмою співпраці з МВФ, є максимальний розвиток в Україні систем безготівкових розрахунків, які в 2020 році повинні зумовити скорочення обсягу готівки в обігу з теперішніх 18% (відносно ВВП) до 12% [2].

Фінансова криза 2014-2015 рр. відзначилася цілим рядом слабких місць національної банківської системи. Адаже через банківську систему здійснюється процес акумуляції фінансових ресурсів суспільства і забезпечується їх найефективніше використання. Платіжний механізм в економіці країни є однією з базових структур світового ринкового господарства. Особливе місце в платіжних системах посідають банки. Цю свою роль банки виконують через сукупність розрахунково-касових операцій. Усе це сприяє розвитку, удосконаленню системи управління безготівкових розрахунків в Україні.

Банківська діяльність являє собою взаємопов'язаний комплекс бізнес-процесів, який дає можливість реалізувати основні функції банку та забезпечує зростання його активів. З розвитком інформаційних технологій та їх впровадженням у банківську діяльність підвищується і значимість безготівкових розрахунків, які набувають обов'язкового чинника, що сприяє динамічному зростанню активів банку. З метою дослідження особливостей взаємозв'язку та впливу безготівкових розрахунків на розвиток діяльності банку доцільно звернутися до методики кореляційно-регресійного аналізу та спробувати оцінити наявний зв'язок між обсягом коштів, які задіяні банками у безготівкових розрахунках в процесі обслуговування їх клієнтів та динамікою активів банківського сектору (за групами) та окремими банківськими установами.